ING. RICHARD BENÝŠEK, PH.D., MBA

PŘEDSEDA KOMISE PRO ROZVOJ VENKOVA A ZĚMĚDĚLSTVÍ OLOMOUCKÉH KRAJE

Zachování úrodné půdy na venkově je naše povinnost

Richard Benýšek je lokální patriot. Pochází z prostředí tradičních hanáckých gruntů, na kterých hospodařili jeho předkové. Jeho prastrýc stál u zrodu zemědělské školy v Černovíře a on sám v tradici rozvoje venkova a tradičního zemědělství úspěšně pokračuje. O své lesy a pole se snaží pečovat ekologicky šetrnými a udržitelnými formami, energii vkládá dlouhodobě také do zadržování vody v krajině. Nyní povede krajskou Komisi pro rozvoj venkova a zemědělství. Jaké má komise kompetence, zmůže vůbec něco? A jaké jsou jeho priority? Nejen na to jsme se jej zeptali.

Ke konci roku 2020 jste se stal předsedou Komise pro rozvoj venkova a zemědělství Rady Olomouckého kraje. Můžete nám říct, k čemu je taková komise vlastně dobrá?
Komise je iniciativní a poradní orgán Rady Olomouckého kraje, které komise předkládá svá stanoviska a náměty. Členové komise se podílejí na hodnocení došlých

žádostí o poskytnutí dotace v rámci již tradičního dotačního programu „Program obnovy venkova Olomouckého kraje“, jehož cílem je podpora malých obcí při budování a obnově jejich infrastruktury, tvorbě územních plánů, přípravy projektové dokumentace a podpory provozu venkovských prodejen. Olomoucký kraj schválil pro tento dotační program pro letošní rok celkovou alokaci ve výši 40 milionů korun. Dalším dotačním programem, ve kterém hodnotí došlé žádosti také členové komise je „Program na podporu místních produktů“, ve kterém je možné žádat o podporu zejména na propagaci a rozvoj regionálních značek, na nákup vybavení pro prodejnu místních certifikovaných produktů a na podporu farmářských trhů.

Komise si také zve na svá jednání zástupce subjektů, kteří se spolupodílejí na rozvoji venkovských oblastí v Olomouckém kraji a vyjíždí do jednotlivých regionů za účelem navázání bližší spolupráce s místními představiteli a zástupci regionu. To vše s cílem sdílení informací a získání zpětné vazby pro další efektivní podporu rozvoje venkova a zemědělství v kraji.

Komise je tedy poradním orgánem Rady Olomouckého kraje, přičemž rozhodující slovo má ale vždy samotná Rada – tedy vedení kraje. Myslíte, že se Vám podaří přicházet s tématy, a především výstupy komise prosadit?

Rozhodně se budu snažit, aby moje práce k něčemu byla. S novým vedením kraje se spíše zatím oťukáváme, ale mohu říct, že se doposud témata, která byla při jednáních takříkajíc na stole, prolínala.

Nezdá se vám, že těch různých komisí, výborů, poradních orgánů je celá řada. Normální člověk se v tom v podstatě nevyzná a může mít představu, že se tam jen o něčem tlachá bez valných výsledků. Vyvrátíte nám tento mýtus?

Tak to je věc, ze které mám také obavy. Nerad bych byl členem něčeho, kde by se chtělo jen tlachat. Ale složení komise mi aktuálně dává jistotu, že k tomu nedojde. A moje dlouholetá práce ve vedoucích funkcích tomu taky může zabránit. Vážně, na jalové žvanění opravdu nemám čas.

Nově ustavená komise čítá hned 19 členů. Už jste měl možnost se s kolegy poznat?

Bohužel ne. Teď je totiž taková divná doba. Ale probíhají základní administrativní úkony, vzájemně jsme si vyměnili na sebe kontakty a samozřejmě jsem všechny vyzval, aby se na mě obrátili s náměty spolupráce. Někteří již tak učinili. A za 14 dní máme první setkání, na které se velmi těším.

Myslíte, že pracovní/poradní/odborný orgán s tak vysokým počtem lidí může být vůbec ve své práci efektivní?

Na to odpovím jednoduše. Sám jsem na to zvědav. V rozporu se zavedenou praxí chci komisi více přiblížit praxi a seznámit členy více se zemědělstvím a lesnictvím jak naší úrodné Hané, tak podhorských oblastí či horských lokalit. Takže více komisi „vyženu“ do terénu.

Každý z příznivců venkova vás třeba ještě nezná. Vy sám se někdy označujete za sedláka, jste vlastníkem velkého množství lesů, půdy a k zemědělství i venkovu máte blízko. Je to ten správný předpoklad pro vedení této agendy?

Doufám, že ano. Pocházím z Horky nad Moravou, na gymnázium jsem chodil do Olomouce – Hejčína a již tehdy pod vedením pana profesora Hajna jsem byl pravidelným účastníkem biologických olympiád. Pak už to bylo jasné. Následovala Vysoká škola zemědělská v Brně a absolvoval jsem ji v oboru Integrovaná ochrana rostlin. Měl jsem štěstí na fantastické spolužáky, se kterými se potkávám doposud.
Moji předkové po staletí hospodařili na gruntech na Hané, dále pak byli průkopníci v českém školství, mj. praprastrýc byl u založení střední zemědělské školy v Černovíře, kde je i na jeho památku pojmenovaná ulice.

Jsme velmi aktivní v zemědělství a lesnictví na Moravě a na Slovensku, přičemž se snažíme hospodařit co nejvíce přírodě šetrným způsobem. Hodně se zaměřujeme na mimoprodukční funkci lesů, ekologickou stabilitu, zádržnou funkci vody v krajině.

No a vlastně agroturistika nám taky docela jde, jsme majiteli oblíbeného výletiště Bělecký Mlýn na Prostějovsku, které je pro nás zdroj práce i zábavy.

Možná trochu obšírnější dotaz. Zemědělství je velmi výrazně svázané s dotacemi. Je existující systém vlastně správný? A je vůbec reálné jej měnit? Přece jen oblast zemědělství je například dosti ovlivněna společnou zemědělskou politikou EU.

Dotace jsou tady vnímané jako zlo. Přitom je to zjednodušeně platba státu sedlákovi či lesníkovi za služby, které si stát objednal. Ptáte se jaké? Stát určuje, co bude v lese růst, co a jak budete těžit. Stát chce nějakou podobu a výměru polí, chce, aby krajina nějak vypadala. Lesní zvěř je státní, ta ale přitom žere to, co za své náklady vypěstujete.
Samozřejmě, vše se dá zneužít, i to jsou dotace. Vidíte to všude kolem sebe. Na to ale jsou orgány, které to mají kontrolovat a zneužití trestat. A za úlety s řepkou a bioplynkami fakt EU nemůže, to si opravdu „prčíme“ úspěšně sami.
Celkově se snažím politiku zemědělství a lesnictví populárně naučnou formou všem vysvětlovat a nebráním se tomu i teď.

Na závěr by nás zajímalo, jaké jsou vaše prioritní témata a cíle?
Jako velký místní patriot a zemědělec vnímám mé zvolení do čela této důležité komise jako projev důvěry a uznání ze strany Rady Olomouckého kraje a jsem připraven s pokorou a velkým odhodláním společně se svými kolegy udělat

maximum pro podporu rozvoje venkova a zemědělství v Olomouckém kraji a posunout jí na novou, trvale udržitelnou úroveň.

Prioritní témata, cíle? Především vnímám, že zachování úrodné půdy, rozvoj zemědělství a udržení kvalitního života obyvatel na venkově je naše společná povinnost a závazek vůči našim předkům i budoucím generacím. Povede se to. Vím to. Chci být hrdý na to, co předáváme našim dětem.